

A Matica Slovenská mint ágazati tájékoztatási központ

1977. január 17-i megbízó levelével (Poverovacia listina) a Szlovák Szocialista Köztársaság kulturális minisztere a Matica slovenskára ruházta a szlovák kulturális irányítási és tájékoztatási rendszer központjának a funkcióit. Ennek megfelelően módosult az intézmény alapszabályzata is (Úprava..., ktorou sa mení a doplná štatút Matice slovenskej; Dodatok k štatútu). A hivatalos dokumentumokat FUTALA Tibor tömörítette.

A Matica slovenská új, pozsonyi székhelyű szervezeti egysége - Kulturális irányítási és Tájékoztatási Rendszer Központja (Stredisko pre systémy riadenia a informácie kultúry) néven - a következő funkciókat látja el:

1. A szlovák kulturális szakági tájékoztatási központok (20 ilyen van) módszertani irányítása és működésük koordinálása. A Központ illetékességébe utalt szakágak az alábbiak: művelődéstudomány, kulturális irányítómunka, művelődésszociológia, művelődéspolitikai, színház-, képző-, zene- és filmművészet, népművészeti mesterségek, könyvkiadás, könyv-nagykereskedelem, könyvkultúra, közművelődés, amatőr művészeti tevékenységek, könyvtártudomány, bibliográfia, nemzeti bibliográfia, a külföldön élő szlovákok kulturája, a nemzeti kultúra története, irodalmi archivisztika, irodalmi archivisztika, irodalmi muzeológia, muzeumügy, muzeológia, műemlék- és természetvédelem, barlangászat, a kulturális beruházások tervdokumentációja és a kulturális beruházási politikát alátámasztó dokumentáció.

2. A szakági tájékoztatási központok szolgáltatásainak kiegészítése a határterületeken és a "keresztmetszeti" tájékoztatás vonatkozásában.

3. A KGST-országok kulturális és társadalomtudományi tájékoztatási rendszerének kiépítésében és funkcionálásában való közreműködés.

4. Tudományos kutató és realizációs tevékenység a szlovák kulturális tájékoztatási rendszer továbbfejlesztése céljából.

A fentiek - részletekbe menően - azt jelentik, hogy a Központ távlati terveket dolgoz ki a rendszer továbbfejlesztésére, módszertanilag irányítja, koordinálja és ellenőrzi a szakági központok munkáját, kifejleszti a cseh kulturális tájékoztatási rendszerrel az együttműködést és munkamegosztást, a külön központtal nem rendelkező szakágakban tájékoztatási tevékenységet fejt ki, szerződéses alapon más tájékoztatási rendszereknek kulturális információkat szolgáltat, gondozza az ágazati tájékoztatási rend-

szer nyilvántartásait, a korszerű módszerek és a számítógépi technika igénybevételével megteremti az információk gyors, biztonságos és egységes feldolgozását, fejleszti állományát és adatbankjait, illetve reális időben biztosítja igénybevételüket, a számítógépi, szervezési és reprográfiai technika mind szélesebb körű hasznosításának jegyében a rendszer keretei között ellátja a kutatás, a fejlesztés és a tervezés feladatait, biztosítja a rendszerfejlesztési tervek realizálását, a rendszer szükségleteinek megfelelően szervezi a kiegészítő képzést és a továbbképzést, propagandát fejt ki a tájékoztatási szolgáltatások igénybevétele érdekében, illetve közreműködik a használók felkészítésében.

Tekintettel arra, hogy Csehszlovákiában a tájékoztatási rendszer nem köztársasági, hanem országos hatáskörű, az új Központnak az ország vezető tájékoztatási intézményeivel és szerveivel is kooperálnia kell.

A nemzetközi együttműködés terén részint a szlovák kulturális tájékoztatási rendszernek a KGST-országok azonos vagy hasonló tájékoztatási rendszereiben kifejtett munkáját szervezi és koordinálja, részint pedig teljesíti a csehszlovák és a szovjet tájékoztatási rendszer összekapcsolásának programjából reá eső feladatokat.

A Központ tanácsadó testületének funkcióját külön létrehozandó tudományos tanács tölti be. A Központ dolgozóival szemben viszont kifejezett követelmény, hogy más tanácsadó testületekben tagságra törekedjenek, illetve e testületekben aktív munkát végezzenek. Ez általában és konkrétan egyaránt arra utal, hogy a csehszlovák tájékoztatási rendszerben nagy súlyt helyeznek a kollegális szervezetekben elért megállapodásokra, illetve az ügyek e megállapodásokon "továbbgördülő" előrehaladására.

A Központ működési költségei három forrásból kerekednek ki. A fő forrást azok a finansziális keretek képezik, amelyek az állami költségvetés "nem beruházás jellegű tudományos és műszaki fejlesztési kiadások" rovatáról származnak. A Szlovák Szocialista Köztársaság Kulturális Minisztériuma a tárcaalapokból a tevékenység általános költségeit finanszírozza. Végül a szerződéses munkából származó bevételeket is a Központ működésének biztosítására lehet fordítani.

A Matica slovenská új funkciójával kapcsolatos rendelkezések ez év február elsején léptek hatályba.

Racionalizálási elhatározások a Cseh Szocialista Köztársaság könyvtárügyében

Csehszlovákiában az élet valamennyi területén párt- és állami követelmény a munka racionalizálása. Ez a folyamat nem a szűk látókörű és minden áron való takarékoság, hanem az optimális szervezetek felkutatása, a jobb munkakörülmények kialakítása és az ésszerű fejlesztések-beruházások megtervezése, majd megvalósítása jegyében megy végbe. A Cseh Szocialista Köztársaság Kulturális Minisztériuma 1976 augusztus 31-én hagyta jóvá azt a két dokumentumot, amely a Köztársaság könyvtárügyének ész- és korszerűsítéséhez kínálkozik alapvetésül. Az első a teljes könyv-